

TYT COĞRAFYA

S O R U B A N K A S I

ÖSYM
TARZINA
%100
UYUMLU

Muharrem Yiğit

ORİJİNAL

- Aşağıdaki Hologramı Kazıyınız.
- 3D Mobil Uygulamasında Karekodu Okutunuz.
- Kitap Orijinal mı Kontrol Ediniz.
- Korsansa Orijinal Baskısı Ücretsiz Gönderilecektir.
- Aşağıda Hologram Yoksa Kitabı Aldığınız Yere İade Ediniz.

Coğrafya Portalı ve
Muharrem Hoca'dan

DETAYLI
VİDEO
ÇÖZÜMLÜ

*Bu ürünün bütün hakları **3D YAYINLARI**'na aittir.*

Tamamının ya da bir kısmının ürünü yayımlayan şirketin

önceden izni olmaksızın fotokopi ya da elektronik, mekanik

herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılması, yayımlanması ve

depolanması yasaktır.

Kapak

3D Yayınları Grafik Birimi

Dizgi

3D Yayınları Dizgi Birimi

Baskı Tarihi

2025

Baskı

Birleşik Matbaa

Sertifika No: 47989

Baskı Adresi

Pancar Organize 14. Cad. No: 3

Torbalı, İzmir / Türkiye

3D Yayınları

Fatih Sultan Mh. 2720 Sk. No: 4/B High Life Office Etimesgut/ANKARA

Tel : 444 0 407

3dyayinlari

@3Dyayinlari

Sevgili Üniversite Adayı,

Coğrafya, insanın içinde yaşadığı çevrenin doğal özelliklerini, oluşumunu ve insan üzerine etkisini neden-sonuç ilişkisine bağlı kalarak araştıran, bulduğu sonuçları belirli prensiplere göre inceleyip açıklayan bilim dalıdır. ÖSYM de TYT ve AYT coğrafya sorularını bu bağlamdan hareketle sormaktadır.

ÖSYM, coğrafya sorularında coğrafya dersinin içeriği, alt dalları, doğal süreçler, beşerî özellikler vb. konularda yeterli bilgi sahibi olmanın yanı sıra analitik düşünme, yorum yapma, neden-sonuç ilişkilerini kavrayabilme prensiplerini de ölçmektedir. ÖSYM formatında hazırlanan “TYT 3D Coğrafya Soru Bankası”nda yer alan sorular, yukarıda sayılan prensiplere bağlı kalınarak titizlikle ve güncel olaylarla bağdaştırılarak hazırlanmıştır.

Her konu sonunda bulunan “Bire bir ÖSYM” soruları, çıkmış sorular ışığında çıkabilecek sorulara yönelik olarak hazırlanmıştır.

Belirli aralıklarla hazırlanan “Tümevarım Testleri” ile var olan bilgileriniz pekiştirilecek ve hazır durumda tutulacaktır.

TYT 3D Coğrafya Soru Bankası, yoğun, titiz ve özverili bir çalışmanın ürünüdür. Hedefimiz TYT ve AYT’de sorumlu olduğunuz coğrafya sorularının tümünün çözümlerini size doğru yaptırmaktır.

Hayatın içinden örneklerle ve içinde yaşadığımız doğanın güzellikleriyle süslenerek hazırlanan soruları çözerken, coğrafya dersinin konularıyla ilgili temel bilgileri zevkle öğreneceğinizden şüphem yok.

ÖSYM’nin farklı soru teknikleri ve kalıplarına bağlı kalınarak hazırlanan kitabımızdaki özgün nitelikli sorular, size analitik düşünme becerisi kazandırmakla kalmayıp bilginizi etkin ve verimli bir şekilde soru üzerinde kullanmanızı sağlayacaktır. Hiçbir zorluk çekmeden kitabımızdaki soru ve çözümlerle coğrafya dersine olan ilginiz ve sevginiz artacaktır. İçinde yaşadığımız Dünya’mıza coğrafya penceresinden her koşulda bilinçli ve güler yüzlü bakmamız dileğiyle...

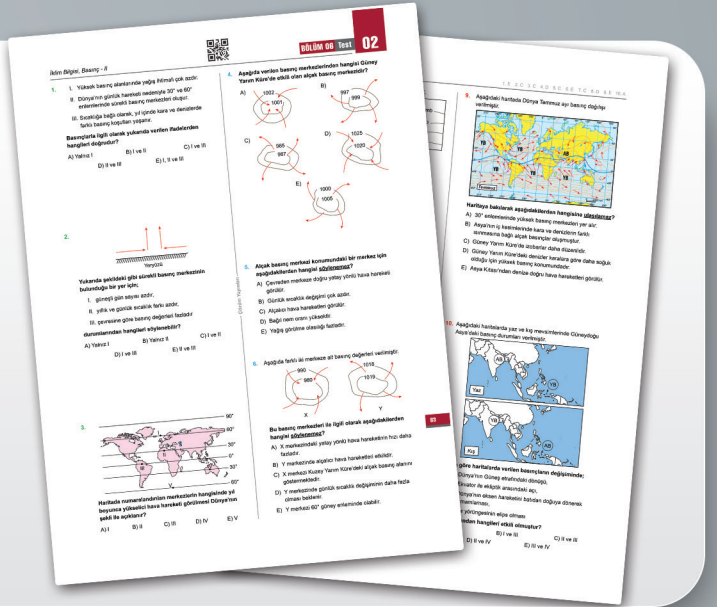
Kitabın hazırlık aşamasında emeği geçen yayın ekibine, fikir ve önerileri büyük sabırla destekleyen Sibel YİĞİT’e, kitabın hazırlanma sürecindeki katkılarından dolayı Emre ERDOĞAN’a ve Hasan KOCA’ya teşekkürlerimi sunarım.

Muharrem YİĞİT

1. BOYUT

3 Düzey Testleri

3 Düzey konu testlerinde sorular zorluk derecelerine göre sınıflandırılmıştır. İlk 3 soru kolay, son 3 soru zor, diğer sorular ise orta seviye olarak belirlenmiştir. Bu sayede öğrencilerin her konuda farklı zorluklarda ve tarzlarda soruyla karşılaşması sağlanmıştır.

2. BOYUT

BİRE BİR ÖSYM Testleri

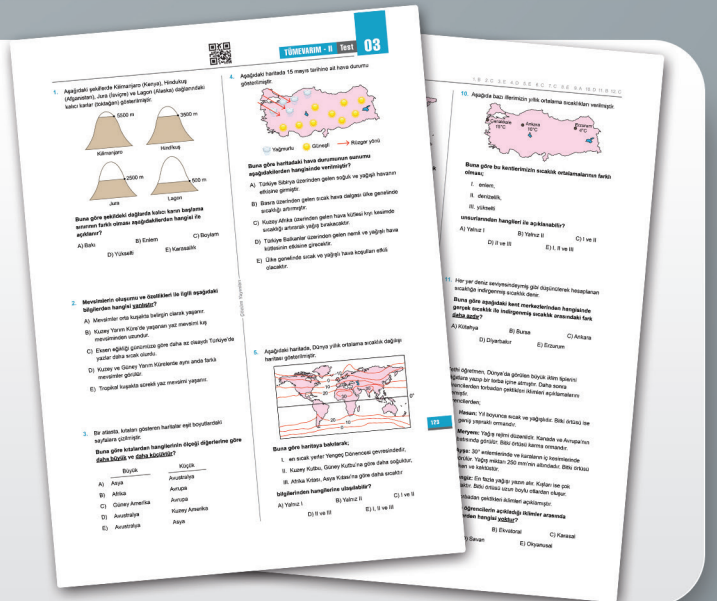
ÖSYM'nin geçmiş yıllardaki birikimleri göz önüne alınarak hazırlanan bire bir ÖSYM testleri ile konu sonlarında öğrencinin o konuyu bütünsel bir bakış açısıyla taraması sağlanmıştır.

3. BOYUT

Tümevarım Testleri

Ünite aralarında konuyu geriye doğru tümevarım tekniğiyle tarayan genel tarama testleri ile öğrencilerin son ana kadar tüm konuları dinamik bir şekilde hatırlaması amaçlanmıştır.

- 1 **3D Mobil** uygulamasını telefon veya tablete indir.
- 2 **Testler** üzerindeki karekodu okut.
- 3 Dilediğin **fenomeni** seç.
- 4 Tüm soruların **video çözümlerini** izle.

Ayrıca video çözümlerimize
3dyayinlari.com adresinden veya
3D Yayınları Youtube kanalından
ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

01. BÖLÜM: DOĞA VE İNSAN

İnsan, Doğa ve Coğrafya.....	7
Bire Bir ÖSYM	11

02. BÖLÜM: DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE HAREKETLERİ

Dünya'nın Şekli ve Sonuçları.....	13
Dünya'nın Günlük ve Yıllık Hareketleri.....	17
Mevsimlerin Oluşumu ve Özel Tarihler.....	21
Bire Bir ÖSYM	25

03. BÖLÜM: COĞRAFI KONUM VE YEREL SAATLER

Coğrafi Koordinatlar, Paralel, Meridyen, Enlem, Boylam.....	29
Yerel Saat, Ortak Saat, Uluslararası Saat Dilimleri.....	33
Türkiye'nin Coğrafi Konumu.....	37
Bire Bir ÖSYM	41

04. BÖLÜM: HARİTA BİLGİSİ

Harita Bilgisi.....	43
İzohipsler.....	51
Harita Çalışması.....	55
Bire Bir ÖSYM	61
TÜMEVARIM - I	65

05. BÖLÜM: İKLİM BİLGİSİ (ATMOSFER VE SICAKLIK)

İklim - Hava Durumu - Atmosfer.....	71
İklim Bilgisi - Sıcaklık.....	73
Bire Bir ÖSYM	79

06. BÖLÜM: İKLİM BİLGİSİ (BASINÇ VE RÜZGÂRLAR)

İklim Bilgisi, Basınç.....	81
İklim Bilgisi, Rüzgârlar.....	85
Bire Bir ÖSYM	89

07. BÖLÜM: İKLİM BİLGİSİ (NEMLİLİK VE YAĞIŞ)

İklim Bilgisi - Nem.....	91
İklim Bilgisi - Yağış.....	95
Bire Bir ÖSYM	99

08. BÖLÜM: İKLİM BİLGİSİ (BÜYÜK İKLİM TİPLERİ)

Büyük İklim Tipleri.....	101
Bire Bir ÖSYM	105

09. BÖLÜM: TÜRKİYE'NİN İKLİMİ

Türkiye'nin İklimini Etkileyen Faktörler.....	107
Türkiye'nin İklim Elemanları.....	109
Türkiye'de Görülen İklim Tipleri.....	115
Bire Bir ÖSYM	117
TÜMEVARIM - II	119

10. BÖLÜM: YERİN YAPISI VE OLUŞUM SÜRECİ

Yerin Yapısı ve Jeolojik Devirler.....	127
Topoğrafya ve Kayaçlar.....	131
Levha Tektoniği ve İç Kuvvetler.....	135
Bire Bir ÖSYM	139

11. BÖLÜM: DIŞ KUVVETLER

Kayaçların Çözülmesi - Toprak ve Kütle Hareketleri.....	143
Rüzgârların Oluşturduğu Yer Şekilleri.....	145
Akarsular ve Oluşturduğu Yer Şekilleri.....	147
Karstik Şekiller.....	153
Buzul - Dalga ve Akıntıların Oluşturduğu Şekiller.....	155
Kıyı Tipleri.....	157
Bire Bir ÖSYM	159

12. BÖLÜM: TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ

Türkiye'nin Yeryüzü Şekillerinin Genel Özellikleri.....	163
Türkiye'nin Dağları, Ovaları, Platoları.....	165
Türkiye'de Akarsular ve Oluşturdukları Şekiller.....	169
Türkiye'de Karstik Şekiller - Dalga ve Akıntıların Oluşturduğu Yer Şekilleri - Kıyı Tipleri.....	171
Bire Bir ÖSYM	175
TÜMEVARIM - III	179

13. BÖLÜM: DOĞADAKİ ÜÇ UNSUR: SU, TOPRAK VE BİTKİ

Su Kaynakları - Türkiye'nin Su Varlığı.....	189
Toprağın Hikâyesi ve Türkiye'de Toprak.....	193
Dünya'yı Kaplayan Örtü: Bitkiler ve Türkiye'de Bitkiler.....	197
Bire Bir ÖSYM	201

14. BÖLÜM: NÜFUSUN GELİŞİMİ, DAĞILIŞI VE NİTELİKLERİ

Beşeri Yapı.....	203
Yerleşme Tipleri ve Özellikleri.....	205
Nüfusun Özellikleri ve Dağılışı.....	207
Nüfus Piramitleri ve Özellikleri.....	211
Göçler.....	213
Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması.....	215
Bire Bir ÖSYM	217

15. BÖLÜM: TÜRKİYE'NİN NÜFUS ÖZELLİKLERİ VE NÜFUS HAREKETLERİ

Türkiye'de Nüfus ve Yerleşmeyi Etkileyen Faktörler.....	219
Türkiye'de Nüfus ve Yerleşme.....	221
Türkiye'de Nüfusun Yapısal Özellikleri.....	223
Türkiye'de Nüfusun Tarihsel Değişimi ve Göçler.....	225
Bire Bir ÖSYM	227

16. BÖLÜM: KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

Bölge Kavramı ve Türleri.....	229
Ulaşım.....	231
Kıtaların Keşfi: Küçülen Dünya - Ulaşım.....	233
Bire Bir ÖSYM	235

17. BÖLÜM: ÇEVRE VE TOPLUM

Çevre ve İnsan.....	237
Doğal Afetler.....	239
Bire Bir ÖSYM	243
TÜMEVARIM - IV	245

1. I. Dağlık ve sarp kayalık bölgelerde nüfuslanma azdır.
II. Madencilik geliştiği bölgeler, başka bölgelerden göç alır.
III. Yaz turizminin geliştiği Ege ve Akdeniz kıyıları mevsimlik işçi göçü alır.
IV. Van depreminden sonra çok sayıda aile İstanbul'a göç etmiştir.

Yukarıda verilen durumların hangilerinde doğal çevrenin insana etkisi daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda verilen ekonomik etkinliklerin hangisinde doğal unsurların etkisi daha fazladır?

- A) Besi hayvancılığı
B) Kümes hayvancılığı
C) Arıcılık
D) Kültür balıkçılığı
E) Seracılık

3. Sanayi ve teknolojinin geliştiği ülkelerde insan yaşamı üzerinde doğal koşulların etkisi oldukça azalmıştır.

Buna göre haritadaki numaralandırılarak gösterilen alanların hangilerinde doğal koşulların insan üzerindeki etkisi daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Doğada insan eli değmeden kendiliğinden oluşan unsurlara doğal unsur denir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi doğal unsurlardan biridir?

- A) Efes Harabeleri
B) Pamukkale Travertenleri
C) Keban Baraj Gölü
D) Karadeniz Sahil Yolu
E) Avrasya Tüneli

5. Coğrafya doğal ortam ile insan arasındaki ilişkiyi inceleyen bilimdir.

Buna göre coğrafya ile ilgili inceleme yapan bir bilim adamı;

- I. nedensellik,
II. karşılıklı ilişki,
III. dağılışı

ilkelerinden hangilerine bağlı kalarak araştırma yapmalıdır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıda verilen bilim insanlarından hangisi Türk - İslam bilginlerinden biri değildir?

- A) Strabon
B) Piri Reis
C) Seydi Ali Reis
D) Evliya Çelebi
E) Biruni

7. Doğal koşulların elverişli olduğu yerlerde nüfuslanma fazladır. İklim ve yer şekillerinin uygun olmadığı alanlarda ise nüfus seyrekir.

Buna göre haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangilerinde doğal koşullar nedeni ile nüfus seyrekir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
8. XX. yy.'de sanayinin gelişmesi, kişi başına düşen millî gelirin artması, refah seviyesinin yükselmesi ve ulaşım sistemlerinin gelişmesine bağlı olarak turizm sektörü çok gelişmiş ve çeşitlenmiştir. İnsanlar görmedikleri doğal ve beşerî yapıları görmek için Dünya'nın farklı yerlerine gitmeye başlamıştır.

Buna göre çok sayıda turist çeken;

- I. Norveç Fiyortları,
II. Pompei Antik Kenti,
III. Çin Seddi

merkezlerinden hangileri beşerî unsurlar arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III
9. Dünya'daki boğazlar ve kanalların önemi günümüzde ticaretin gelişmesine bağlı olarak artmıştır. Bu su yollarına sahip ülkelerin ekonomisi de canlanmıştır.

Buna göre haritada verilen su yollarından hangisi insanlar tarafından oluşturulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yer altı suyunun yeryüzüne çıktığı yere kaynak denir. Kaynakların büyük bölümü yeryüzüne kendiliğinden çıkarken, bir bölümü de insanlar tarafından yeryüzüne çıkarılır.

Aşağıda verilen kaynaklardan hangisi insanlar tarafından çıkarılmaktadır?

- A) Karstik kaynak
B) Fay kaynağı
C) Artezyen kaynağı
D) Gayzer
E) Yamaç kaynağı

11. (I) Ganj, yüksek Himalaya yaylalarından kaynağını alır. (II) Dar ve sarp boğazlardan geçerek Hardvar Ovası boyunca akış gösterir. (III) Ganj Irmağı'nın döküldüğü verimli delta ovasında çeltik tarımı gelişmiştir. (IV) Son yıllarda Ganj vadisindeki sanayileşme ve kentleşmeye bağlı olarak akarsuda kirlilik oranı artmıştır. (V) Yaz aylarındaki muson yağışları ile meydana gelen sel ve taşkınlar ise çok sayıda can ve mal kaybına da yol açar.

Ganj'la ilgili verilen ifadelerden hangilerinde doğal ortamın insan yaşamına etkisinden söz edilmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

12. Ilıman iklim koşulları ve verimli tarım alanlarına sahip akarsu boyları tarihin ilk çağlarından günümüze kadar sık nüfuslanmıştır. Bu yüzden ilk köy yerleşmeleri ve medeniyetler akarsu boylarında gelişip büyümüştür.

Aşağıda verilen akarsuların bulunduğu doğal koşullar dikkate alındığında hangisi bu genellemenin dışında kalır?

- A) Amazon B) Nil C) Ganj
D) Sarı Irmak E) Fırat

1. Aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın inceleme alanına **girmez**?

- A) Hazar Denizi'nden çıkarılan doğal gazın Avrupa'ya ulaştırılması
- B) Dünya'daki balıkçılığın dağılışı
- C) Volkanik alanların insan yaşamına etkisi
- D) Buzulların bitki dağılışına etkisi
- E) Doğa olaylarının insan psikolojisine etkisi

2. Yeryüzü şekillerinin oluşumu ve gelişimini inceleyen coğrafyanın alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klimatoloji
- B) Jeomorfoloji
- C) Hidrografya
- D) Biyocoğrafya
- E) Kartoğrafya

3. Coğrafya insan ve doğa arasındaki etkileşimi inceleyen bilim dalıdır. Coğrafya bu ilişkiyi incelerken diğer bilimlerden de faydalanır. Örneğin hidrografya, hidroloji, limnoloji, oseonoğrafya gibi bilimlerden yararlanır.

Buna göre coğrafyanın alt dalı olan klimatoloji aşağıdaki bilim dallarından hangisinden **daha fazla** yararlanır?

- A) Metalurji
- B) Jeoloji
- C) Tarih
- D) Hidroloji
- E) Meteoroloji

- 4. I. Toprak coğrafyası
- II. Tarım coğrafyası
- III. Yerleşme coğrafyası
- IV. Biyocoğrafya

Yukarıda verilenlerden hangileri beşeri coğrafyanın alt dalları arasında yer alır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

5. İnsanoğlu doğumundan ölümüne kadar doğayla iç içe yaşamakta ve doğadan yararlanırken de çoğu zaman arazinin yanlış kullanımı nedeniyle doğaya zarar vermektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğal kaynakların doğru kullanımına örnektir?

- A) Alüvyal topraklara sahip tarım alanlarının yerleşime açılması
- B) Dağlık ve engebeli alanlarda arıcılık faaliyetinin yapılması
- C) Fabrika atıklarının kuru dere yataklarına boşaltılması
- D) Otlak ve meraların tarım alanlarına dönüştürülmesi
- E) Balıkçılığın geliştirilmesi için balıkçılık faaliyetinin yılın her ayında yoğun olarak yapılması

- 6. I. Yakın çevresinden faydalanarak ülkemiz ve Dünya hakkında çıkarımlar yapar.
- II. Doğal ve beşeri kaynakları doğru kullanılır.
- III. Çevre bilincine sahip olduğu için hava, su ve toprağı kirleten ya da doğada uzun süre kalan ürünleri daha dikkatli kullanır.

Cografya bilincine sahip bir öğrenci yukarıda verilen özelliklerden hangilerine sahiptir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Coğrafya, insan ve doğa arasındaki ilişkiyi neden - sonuç ilkesine göre inceler. Bulduğu sonuçları coğrafyanın dağılışı ilkesine göre de haritalara aktarır.

Coğrafya bu ilkeyi uygularken aşağıda verilen bilim dallarından hangisinden daha fazla yararlanır?

- A) Limnoloji B) Jeoloji
C) Antropoloji D) Kartografya
E) Sismoloji

8. Vanuatu, Avustralya'nın doğusunda volkanizma sonucunda I oluşmuş bir ada devletidir. 12.200 km² lik alana sahip ülkede tropikal iklim koşulları etkilidir. Ülkede tarım alanları dardır. Maden II bakımından fakir olan ülkede manganez çıkarılır. 2528 km IV olan sahil şeridinde ise turizm faaliyeti yapılır. V

Parçada altı çizili bölümlerden hangisi doğal unsurlardan biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak son yıllarda doğal koşulların insan üzerindeki etkisi azalmış, insanın doğa üzerindeki etkisi artmıştır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde insanın doğaya etkisi daha azdır?

- A) Erzurum-Kars'ta geniş yer tutan çayır alanlarında büyükbaş mera hayvancılığının yapılması
B) Ordu-Giresun havaalanının, denizin doldurularak yapılması
C) Marmaray ile Asya ve Avrupa kıtaları'nın birbirine bağlanması
D) Amik Gölü'nün kurutularak tarım ve yerleşmeye açılması
E) Elektrik üretmek için Çoruh Irmağı üzerine barajlar yapılması

10. Akdeniz kıyısında gezi-gözlem yapan bir grup öğrenciye dikkatlerini çeken bir coğrafi özelliği kısaca not almaları söylenmiştir.

Öğrencilerden;

- **Berke:** Akdeniz kıyılarının büyük bölümünde zeytin yetiştirilir.
- **Berkay:** Kış aylarının ılık geçmesi nedeniyle Antalya'nın batısında seracılık yapılmaktadır.
- **Kaan:** Tropikal iklime ait muz, Anamur çevresinde yetiştirilmektedir.
- **Fatih:** Alüvyal topraklara sahip olduğu için, Çukurova'da tarım gelişmiştir.

şeklinde not almıştır.

Öğrencilerden hangilerinin yazdıkları, coğrafyanın nedensellik ilkesi ile açıklanır?

- A) Berke - Berkay B) Berke - Kaan
C) Berkay - Kaan D) Berkay - Fatih
E) Kaan - Fatih

11. Aşağıda ülkemizde bulunan bir yöreye ait bazı özellikler verilmiştir.

- Plato alanları geniş yer tutar.
- Akarsular bölgenin doğusunda dar ve derin vadiler oluşturmuştur.
- Bölgenin kuzeyinde volkanizma ile oluşan dağlar yer alır.

Bu özellikler Coğrafyanın aşağıdaki hangi alt dalı ile daha fazla ilgilidir?

- A) Klimatoloji
B) Biyocoğrafya
C) Hidroğrafya
D) Jeomorfoloji
E) Beşeri coğrafya

12. Türkiye nüfusu ve nüfusun dağılışı üzerine araştırma yapan Murat, aşağıda verilen bilim dallarından hangisinden daha fazla yararlanır?

- A) Demografi B) Ekonomi
C) Potamoloji D) Oseonografya
E) Tarih

1. İnsan yaşamı üzerinde doğal koşulların etkisi çok fazladır.

Aşağıdakilerden hangisinde doğal çevrenin insan yaşamına etkisinden söz edilemez?

- A) Volkanik alanlar verimli tarım alanlarına sahip olduğu için sık nüfuslanmıştır.
- B) Taban suyu seviyesinin yüksek olduğu alanlar yerleşime elverişli değildir.
- C) Sanayinin geliştiği Batı Avrupa'da nüfus yoğunluğu fazladır.
- D) Dünya'daki ilk yerleşmelerden biri de iklim koşullarından dolayı Mezopotamya'da kurulmuştur.
- E) Geniş bozkırların bulunduğu Orta Asya'da küçükbaş hayvancılık yaygındır.

2. Sibel Öğretmen, coğrafya dersinde Türkiye'nin ulaşım sistemlerini işlerken öğrencilere "Türkiye'nin ulaşım özellikleri ve ulaşımı etkileyen faktörler nelerdir?" diye soru yöneltmiştir.

Öğrencilerden;

- **Asya:** Dağların kıyıya paralel uzandığı Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında kuzey güney yönlü ulaşımında geçitler kullanılır.
- **Aysu:** Doğu Anadolu'da kar yağışı ve don olayı kış aylarında ulaşımı olumsuz etkiler.
- **Doruk:** İstanbul Boğazı'nda yapılan köprüler sayesinde Asya ve Avrupa kıtaları birbirine bağlanmıştır.
- **Ada:** Duple yolların yapılması kazaları azaltmıştır.

şeklinde cevap vermiştir.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin verdiği cevaplar doğal unsurlarla ilgilidir?

- A) Asya ve Aysu
- B) Asya ve Doruk
- C) Aysu ve Doruk
- D) Aysu ve Ada
- E) Doruk ve Ada

3. I. Savan iklimi 10° - 20° enlemleri çevresinde görülür.
II. Yılın bir dönemi sıcak ve yağışlı, diğer dönemi ise sıcak ve kurak geçer.
III. Kenya, Tanzanya, Nijer gibi ülkelerde yaz yağışlarına bağlı olarak oluşan uzun boylu otlar aslan, kaplan, ceylan gibi hayvanlara ev sahipliği yapar.
IV. Yaz aylarında yağışın az olması durumunda çok sayıda hayvan telef olur.

Savan iklimi ile ilgili verilen özelliklerden hangileri coğrafyanın dağılışı ilkesi ile açıklanır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Kuzey Afrika'da bulunan Büyük Sahra'da yaşayan bedeviler bedenlerini tamamen saran, güneşten ve sıcaktan koruyan elbiseler giyerken, kutuplara yakın yerlerde yaşayan eskimolar soğuktan korunmak için kalın kürkler giymektedir.

Bu iki bölgede yaşayan insanların tercih ettiği giysilerin farklı olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geleneksel kıyafetlere göre giyinmeleri
- B) Doğal koşullara göre giyinmeleri
- C) Sosyo-ekonomik yapılarının farklı olması
- D) Dini inanışların etkisi
- E) Teknoloji ve sanayiden uzak olmaları

5. Coğrafyanın inceleme alanlarına giren bazı olaylar şunlardır:

- Avrupa Kıtası'nda bulunan dağların oluşumu
- Afrika Kıtası'ndaki bitki ve hayvan türlerinin dağılışı
- Dünya'da yağışın 1000 mm civarında olduğu bölgelerin dağılışı
- Dünya'daki buzullar ve buzulların canlılar üzerine etkisi

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ait bir özellik verilmemiştir?

- A) Hidrografiya
- B) Biyocoğrafya
- C) Jeomorfoloji
- D) Klimatoloji
- E) Matematik coğrafya

6. Aşağıda verilen coğrafi özellikler ve bunları inceleyen coğrafyanın alt dalı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Dünya'daki platoların dağılışı ve oluşumu → Jeomorfoloji
- B) Dünya'daki sıcaklığın dağılışı, sıcak ve soğuk bölgeler → Klimatoloji
- C) Nüfusun alansal dağılışı ve nüfus hareketleri → Biyocoğrafya
- D) Dünya'nın şekli ve hareketleri → Matematik coğrafya
- E) Dünya'daki deniz, göl ve akarsuların dağılışı → Hidrografiya

7. Günümüze kadar kaydedilmiş en yağışlı ay rekoru Hindistan'da yer alan Cherrapunji'ye aittir. 1861 yılı Temmuz ayında 9300 mm yağış düşmüştür. 1860 yılı Ağustos ayından 1861 Temmuz ayı sonuna kadar düşen yağış miktarı ise 26.470 mm'dir. Cherrapunji'ye düşen aşırı yağışlar nedeni ile tarım faaliyeti neredeyse imkansızdır. Bu bölgede yağışın fazla olmasında yükseltisi birden artan sıra dağların etkisi çok fazladır.

Buna göre parçada;

- I. hidrosfer,
- II. biyosfer,
- III. atmosfer,
- IV. litosfer

doğal sistemlerinden hangilerine ait bir özellik verilmemiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. (I) Komodo ejderi Dünya'nın en büyük kertenkele çeşididir. (II) Endonezya'ya bağlı Komodo, Rinjita ve Flores adalarında yaşar. (III) Avlarını kolay yakalayabilmek için Güneydoğu Asya'daki otlak alanlarını tercih eder. (IV) Geyik, yaban domuzu hatta manda kadar iri hayvanları bile öldürüp yiyebilirler. (V) Yaşadığı alanlarda insanları ısırması nedeniyle insanlar tarafından öldürülmektedir.

Yukarıda verilen parçadaki cümlelerden hangisinde komodo ejderinin coğrafi dağılışı bahsedilmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) IV ve V E) II, III ve V

9. Dünya'da sık nüfuslu ve seyrek nüfuslu alanların dağılışında doğal ve beşeri koşulların etkisi görülür.

Buna göre haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangilerinde insan yaşamı üzerinde doğal koşulların etkisi daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. (I) Dünyanın en eski ürünlerinden olan zeytinin anavatanı Anadolu'dur. (II) Ülkemizde yaklaşık olarak 90 milyon civarında zeytin ağacı vardır. (III) Ticari değerinin yükselmesi ile Ege ve Güney Marmara kıyılarında üretimi artmıştır. (IV) Kış aylarının soğuk geçtiği iç kesimlerde yetiştirilmesi ise çok güçtür.

Yukarıda metinde numaralandırılan ifadelerin hangilerinde coğrafyanın nedensellik ilişkisi bulunmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Küresel ısınmaya bağlı olarak kutuplara yakın yerlerde eriyen buzullar deniz seviyesinin yükselmesine neden olmaktadır. Uzmanlar herhangi bir önlem alınmazsa yakın gelecekte yükseltisi az olan bölgelerin deniz altında kalacağını tahmin etmektedir.

Buna göre parçada

- I. biyosfer,
- II. atmosfer,
- III. hidrosfer,
- IV. litosfer

doğal sistemlerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) II, III ve IV

12. Dünya'daki hızlı nüfus artışı doğal kaynaklara olan talebi de artırmıştır. Hızlı nüfus artışı ile birlikte özellikle yer altı ve yer üstü suları yanlış ve bilinçsiz kullanılmıştır. Bunun sonucunda da çok fazla çevre sorunu ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi yer altı ve yer üstü sularının doğru kullanımına örnektir?

- A) Tarım alanlarının aşırı sulanması nedeniyle Orta Anadolu'da sulak alanların kuruması
B) Kıyı Ege'de sıcak su kaynaklarının jeotermal enerjide kullanılması
C) Aral Gölü'ne dökülen Seyhun ve Ceyhun ırmaklarının tarımda çok kullanılması ile göldeki su seviyesinin azalması
D) Konya ve çevresinde izinsiz açılan artezyen kuyularının kullanımı ile yer altında oluşan mağaraların çökmesi
E) Şanlıurfa çevresinde aşırı sulama ile topraktaki tuz oranının artması

1. I. Çukurova'da yetiştirilen tarım ürünlerinin Bafra Ovası'na göre daha erken olgunlaşması
II. Hatay'dan Sinop'a doğru gidildikçe yer çekiminin artması
III. Akdeniz kıyılarında deniz turizmi süresinin Karadeniz kıyılarına göre daha uzun olması

Yukarıda verilen durumlardan hangileri Dünya'nın kutuplardan basık olduğunu kanıtlar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. • Paralel boylarının kutuplara gidildikçe kısalması
• Haritaların düzleme aktarılması sırasında bozulmaların ortaya çıkması
• Sıcaklığın kutuplara gidildikçe azalması

Yukarıda verilen durumların ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günlük hareket
B) Yıllık hareket
C) Dünya'nın şekli
D) Yörünge'nin şekli
E) Eksen eğikliği

3. Dünya, kutuplardan basık Ekvator'dan şişkin olduğu için yer çekimi kutuplara yakın olan yerlerde daha fazladır.

Buna göre aşağıda verilen kentlerden hangisinde yer çekimi daha fazladır?

- A) Kırklareli B) Düzce C) Şırnak
D) Iğdır E) Denizli

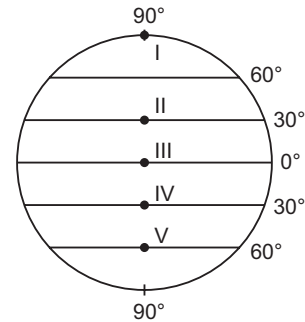
4. Aşağıdaki tabloda 21 Aralık tarihinde beş merkeze ait yaşanan gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

Merkez	Gündüz Süresi (Saat)	Gece Süresi (Saat)
K	11	13
L	21	3
M	6	18
N	10	14
O	17	7

Buna göre verilen merkezlerden hangisi Kuzey Kutup Noktası'na daha yakındır?

- A) K B) L C) M D) N E) O

5. Aşağıda sürekli basınç merkezlerinin bulunduğu enlem dereceleri verilmiştir.

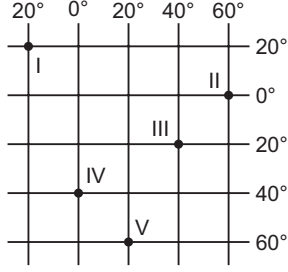
Buna göre, şekilde verilen sürekli basınç merkezlerinden hangilerinin oluşumunda Dünya'nın şekli etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

6. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın şekli ile açıklanamaz?

- A) Paralel boylarının eşit olmaması
B) Harita çizimlerinde projeksiyon kullanılması
C) Yerden yükseldikçe görülen alanın genişlemesi
D) Yıl içinde gece - gündüz sürelerinin değişmesi
E) Güneş ışınlarının Ekvator ve çevresine daha büyük açı ile gelmesi

7.

Yukarıda verilen koordinat sisteminde yer alan uçaklar aynı yükseltide ve aynı hızda batıdan doğuya doğru giderek başladığı noktaya ulaşmıştır.

Buna göre hangi merkezden hareket eden uçak başladığı yere daha erken ulaşmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Dünya'nın şekli tam küre olsaydı;

- I. Ekvator çevresi, bir tam meridyenin çevresine eşit olurdu.
- II. Dünya'nın her yerinde yer çekimi aynı olurdu.
- III. Güneş ışınları Dünya'nın her yerine aynı açı ile gelirdi.
- IV. Gece - gündüz süreleri eşit olurdu.

yargılarından hangileri ortaya çıkar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14

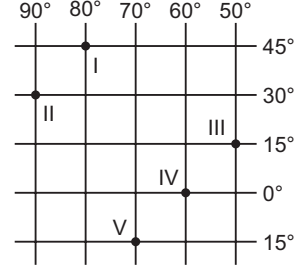
9. Ekvator'a uzaklığı aynı olan iki merkezin;

- I. gece - gündüz süre farkı,
- II. güneş ışınlarının geliş açısı,
- III. gündüz süresi

unsurlarından hangileri yıl boyunca sürekli aynıdır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10.

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen merkezler için aşağıdakilerden hangisi kesin söylenebilir?

- A) Yıl boyunca IV numaralı merkez güneş ışınlarını II numaralı merkeze göre daha büyük açı ile alır.
- B) III ve V numaralı merkezlerde yıl boyunca gündüz süreleri aynıdır.
- C) 21 Martta I numaralı merkezde saat 12.00'de yatay düzleme dik yerleştirilen cismin boyu ile gölgesinin uzunluğu eşittir.
- D) II numaralı merkez I numaralı merkeze göre daha sıcaktır.
- E) Yıl boyunca IV numaralı merkezde yaşanan gündüz süresi V numaralı merkezden fazladır.

11.

- I. Sürekli rüzgârlarda ve okyanus akıntılarında sapmaların olması
- II. Orta kuşak ülkelerinde dört mevsimin yaşanması
- III. Kutuplarda alçalcı hava hareketlerinin görülmesi
- IV. Türkiye'de kuzeye doğru gidildikçe Güneş'in doğuş ve batış süresinin uzaması

Yukarıda verilen durumlardan hangilerinin ortaya çıkmasında Dünya'nın şekli etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12.

Haritada verilen ok yönünde gidildiğinde;

- I. güneş ışınlarındaki tutulma oranı,
- II. kutup yıldızını görme açısı,
- III. alacakaranlık süresi

durumlarından hangilerinin arttığı görülür?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. Dünya'nın kutuplardan basık, Ekvator'dan şişkin kendine özgü şekline geoid denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasının temel nedeni Dünya'nın geoid olması ile açıklanır?

- A) Kutuplara gidildikçe yer çekiminin artması
B) Akdeniz kıyılarının Karadeniz kıyılarına göre daha sıcak olması
C) 40° paralelinin 60° paralelinden daha uzun olması
D) Harita çizimlerinde bozulmaların ortaya çıkması
E) Gece ve gündüzün oluşması

2. Dünya'nın şekline bağlı olarak çizgisel hız Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalır.

Buna göre aşağıda verilen kentlerimizden hangisinde çizgisel hız daha fazladır?

- A) Adıyaman B) Çorum C) Bayburt
D) Bilecik E) Edirne

3. Aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasında Dünya'nın şekli etkili olmamıştır?

- A) Ekvator ve çevresinde alçak basınç sisteminin oluşması
B) Avustralya Kıtası'nın güneyine gidildikçe sıcaklık ortalamasının azalması
C) Alacakaranlık süresinin Türkiye'nin kuzeyinde fazla olması
D) Gece ve gündüzün ardalanması
E) Meridyenler arası mesafenin kutuplara gidildikçe daralması

4. I. Ekvator ve kutuplarda termik basınçların oluşması
II. Mevsimlerin ortaya çıkması
III. Yer çekiminin Ekvator'da az olması
IV. Meltem rüzgârlarının oluşması

Yukarıda verilenlerden hangilerinin oluşumunda Dünya'nın şekli etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. I. Gece - gündüz süreleri sürekli eşit olurdu.
II. Dünya'nın her yerinde yer çekimi aynı olurdu.
III. Meridyenler arası uzaklık her yerde 111 km olurdu.
IV. Ekvator ile bir tam meridyenin uzunluğu eşit olurdu.

Dünya'nın şekli geoid değil de tam bir küre olsaydı yukarıda verilen durumlardan hangileri ortaya çıkardı?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. • Denizden gelen bir geminin önce dumanının, sonra bacasının ve en son olarak da geminin tamamının görülmesi
• Harita çiziminde projeksiyon yönteminin kullanılması
• Dünya'nın yarısı aydınlık iken diğer yarısının karanlık olması

Yukarıda verilen durumların ortaya çıkmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şekli
B) Eksen eğikliği
C) Günlük hareket
D) Yörüngenin elips olması
E) Yıllık hareket

7. Dünya'nın şekli ve sonuçları ile ilgili sunum hazırlayan Ali, sınıf arkadaşlarına "Ekvator'a uzaklığı aynı olan iki merkezin hangi özellikleri kesinlikle aynıdır?" diye sormuştur. Öğrencilerden;

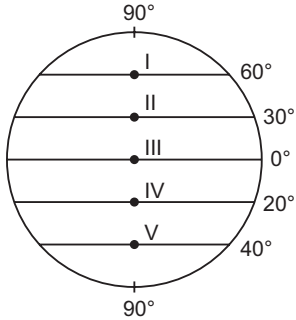
- **Berke:** Güneş ışınlarını aynı açıyla aldıkları için sıcaklıkları aynıdır.
- **Burak:** Yaşadıkları mevsim aynıdır.
- **Alican:** Dünya'nın eksenini etrafında dönüş hızı aynıdır.
- **Yeliz:** Yer'in merkezine uzaklıkları aynıdır. Bu yüzden yer çekimleri de aynıdır.

şeklinde cevaplar vermişlerdir.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin verdiği cevaplar doğrudur?

- A) Berke ve Burak B) Berke ve Alican
C) Burak ve Alican D) Burak ve Yeliz
E) Alican ve Yeliz

8. Güneş ışınlarının geliş açısı Dünya'nın şekline bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara gidildikçe daralır.

Buna göre gece - gündüz eşitliğinin yaşandığı bir günde şekilde verilen merkezlere, güneş ışınlarının geliş açısının büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) III - II - IV - I - V B) III - IV - II - V - I
C) III - IV - V - II - I D) I - II - III - V - IV
E) I - V - II - IV - III

9. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe;

- gece - gündüz süre farkı,
- kalıcı karın başladığı yükselti,
- gölge uzunluğu

özelliklerinden hangileri artar?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Dünya'nın şekline bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe sıcaklık azaldığı için denizlerdeki buharlaşma ve tuz oranı da azalır.

Buna göre aşağıda verilen denizlerin hangisinde buharlaşma ve tuz oranı daha azdır?

- A) Akdeniz B) Marmara C) Manş
D) Baltık E) Kızıldeniz

11. I. Kutup Yıldızı'nın sadece Kuzey Yarım Küre'den görülmesi
II. Ekvator üzerinden gelen rüzgârlar ve okyanus akıntılarının sıcak olması
III. Sürekli rüzgârların ve okyanus akıntılarının Kuzey Yarım Küre'de sağa doğru sapması

Yukarıda verilen durumlardan hangilerinin ortaya çıkmasında Yer'in şekli etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Coğrafya öğretmeni Tufan Bey Dünya'nın şeklinin geoid olduğunu ve geoidliğin ne demek olduğunu açıkladıktan sonra "Dünya'nın şeklinin geoid olmasının sonuçları neler olabilir?" diye öğrencilerine bir soru yöneltmiştir. Öğrencilerden;

- **Hatice:** Ekvator yarıçapı kutuplar yarıçapından uzun olabilir.
- **Eda:** Yıl boyunca Ekvator güneş ışınlarını 90°'lik açı ile alır.
- **Emel:** Kutuplar yerin merkezine daha yakındır. Bu yüzden kutuplarda yer çekimi daha fazladır.

diye cevap vermiştir.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin verdiği cevaplar doğrudur?

- A) Yalnız Hatice B) Hatice ve Eda
C) Hatice ve Emel D) Eda ve Emel
E) Hatice, Eda ve Emel

1. Aşağıdakilerden hangisi diğer dördünün nedenini oluşturmaktadır?
- A) Yerel saatin doğuda ileri olması
B) Dünya'nın günlük hareketini, batıdan doğuya doğru dönerek tamamlaması
C) Batıda bulunan merkezlerde Güneş'in daha geç batması
D) Rüzgârların Kuzey Yarım Küre'de sağa doğru sapması
E) Okyanus akıntılarının Kuzey Yarım Küre'de saat yönünde sapması

2. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın yörüngesinin elips olmasının sonuçlarından biri değildir?
- A) Şubat ayının 28 gün sürmesi
B) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi
C) Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüş hızının değişmesi
D) Kuzey Yarım Küre'de sonbahar ekinoksunun 2 gün gecikmesi
E) Mevsim sürelerinin farklı olması

3. Türkiye'nin tamamının güneş ışınlarını yılda iki defa dik açı ile alması için Ekvator ile ekliptik arasında en az kaç derecelik açı olması gerekirdi?
- A) 36 B) 37 C) 41 D) 42 E) 43

4. I. Güneş ışınlarının yere düşme açısının değişmesi
II. Gece - gündüz sürelerinin değişmesi
III. Gölge boyunun değişmesi
IV. Mevsimlerin ortaya çıkması

Yukarıda verilenlerden hangileri Dünya'nın hem günlük hem de yıllık hareketi ile açıklanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıda Dünya'ya ait bazı özellikler verilmiştir.
- 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınçların oluşması
 - Mevsim sürelerinin farklı olması
 - Gece ve gündüz sürelerinin yıl içinde değişmesi
 - Dönenceler ve kutup dairelerinin ortaya çıkması

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ait bir özellik verilmemiştir?

- A) Dünya'nın şekli
B) Dünya'nın günlük hareketi
C) Eksen eğikliği
D) Dünya'nın yıllık hareketi
E) Yörüngenin elips olması

6. Ekvator ile ekliptik arasındaki açı 30° olsaydı;

- I. orta kuşakta yazlar daha sıcak, kışlar ise daha soğuk geçerdi,
II. 24 saat gece ve gündüzün yaşandığı alanlar genişlerdi,
III. Türkiye'de yaz aylarında yaşanan gündüz süresi uzardı

durumlarından hangileri yaşanır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisinin oluşumu diğerlerinden farklı bir nedene bağlıdır?

- A) Mevsimlik devirli rüzgârların oluşması
- B) Aydınlanma dairesinin yer değiştirmesi
- C) Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
- D) Güneş'in doğuş ve batış yerinin değişmesi
- E) Güneş ışınlarının 90° ile geldiği enlemlerin değişmesi

8. Afrika Kıtası'nın kuzeyinde ve güneyinde Akdeniz iklimi görülür. Bu yüzden buralarda turuncgil ve zeytin tarımı yapılır. Ancak turuncgiller Afrika'nın kuzeyinde aralık, ocak ayında toplanırken, güneyinde haziran, temmuz ayında toplanır.

Buna göre turuncgillerin bu iki bölgede farklı zamanlarda toplanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüketim zamanının farklı olması
- B) Kuzey Afrika'da turuncgillerin seralar içinde üretilmesi
- C) Turuncgillerin ekim zamanının farklı olması
- D) Dünya'nın yıllık hareketi ve eksen eğikliği
- E) Dünya'nın küresel şekli

9. Dünya yıllık hareketini elips bir yörünge üzerinde dönerek 365 gün 6 saatte tamamlar. Buna bir yıl denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın yıllık hareketinin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Mevsimlerin ortaya çıkması
- B) Yıllık sıcaklık ve basınç değişimlerinin yaşanması
- C) Gece ve gündüz sürelerinin değişmesi
- D) Yerel saatin doğuda ileri olması
- E) Muson rüzgârlarının oluşması

10. Coğrafya öğretmeni Murat Bey, coğrafya dersinde Dünya'nın şekli ve hareketleri konusunu öğrencilere anlatırken öğrencilere şu soruyu yöneltmiştir. "Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüş hızı bugünkü hızının iki katı kadar olsaydı neler değişirdi?"

Öğrencilerden;

- **Gökdeniz:** Dünya'nın dönüş hızı artacağı için gece ve gündüz süreleri değişirdi.
- **Asya:** Ekvator'da 6 saat gece, 6 saat gündüz yaşanırdı.
- **Aysu:** Yaşanılan bir günlük süre kısalacağına göre bir yıl da bugünkünün yarısı kadar olurdu.
- **Ada:** İki meridyen arası zaman farkı iki kat artardı.

şeklinde cevaplar vermiştir.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin verdiği cevaplar doğrudur?

- A) Gökdeniz ve Asya
- B) Gökdeniz ve Aysu
- C) Asya ve Aysu
- D) Asya ve Ada
- E) Aysu ve Ada

11. Dünya'nın günlük hareketine bağlı olarak gün içinde sıcaklık değerleri de değişir.

Buna göre;

- I. güneş ışınlarının geliş açısı,
- II. fiziksel ufalanmanın görülmesi,
- III. gece ve gündüzün araldanması,
- IV. meltem rüzgârlarının oluşması

özelliklerinden hangileri gün içindeki sıcaklık değişimine bağlı olarak oluşur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12. I. Dünya'nın şeklinin yuvarlak olması

II. Mevsim sürelerinin farklı olması

III. Sürekli rüzgâr ve okyanus akıntılarında sapmaların olması

Yukarıda verilen durumlardan hangilerinin ortaya çıkmasında Dünya'nın eksen hareketi etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın günlük hareketine bağlı olarak gün içerisinde değişen özelliklerden biri değildir?

- A) Sıcaklık değişimlerinin ortaya çıkması
- B) Gölge boyu ve yönünün değişmesi
- C) Fiziksel ayrışmanın olması
- D) Gece - gündüz sürelerinin değişmesi
- E) Günlük basınç değişimlerinin yaşanması

2. I. Güneş ışınlarının geliş açısı
II. Gölge boyu
III. Sıcaklık

Yukarıda verilenlerden hangileri Dünya'nın hem günlük hem de yıllık hareketine bağlı olarak değişir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Gün içindeki sıcaklık değişimine bağlı olarak kayalarda fiziksel (mekanik) ufalanma meydana gelmektedir. Özellikle sıcaklık farkının çok olduğu yerlerde fiziksel ufalanma şiddetlidir.

Buna göre haritada numaralandırılarak gösterilen alanlardan hangisinde fiziksel ufalanma daha fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. I. Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
II. 30° ve 60° enlemlerinde sürekli basınç merkezlerinin oluşması
III. Güneş'in doğuş ve batış saatinin değişmesi
IV. Muson rüzgârlarının oluşması

Yukarıda verilenlerden hangileri Dünya'nın eksen hareketi ile açıklanır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

5. I. Japonya'da Güneş'in Türkiye'ye göre daha erken doğması
II. Okyanus akıntılarının Kuzey Yarım Kürede sağa, güney yarım kürede sola sapması
III. Güneş ışınlarının yere düşme açısının değişmesi
IV. Gölge boyunun değişmesi

Yukarıda verilen durumlardan hangilerinin ortaya çıkması, Dünya'nın günlük hareketinin batıdan doğuya doğru olması ile açıklanır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. Orta kuşak ülkelerinde yıl içinde farklı mevsimlerin görülmesinde;

- I. Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi,
- II. Ekvator ile ekliptik arasında 23°27' lik açının bulunması,
- III. Dünya'nın kendi ekseninde dönmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

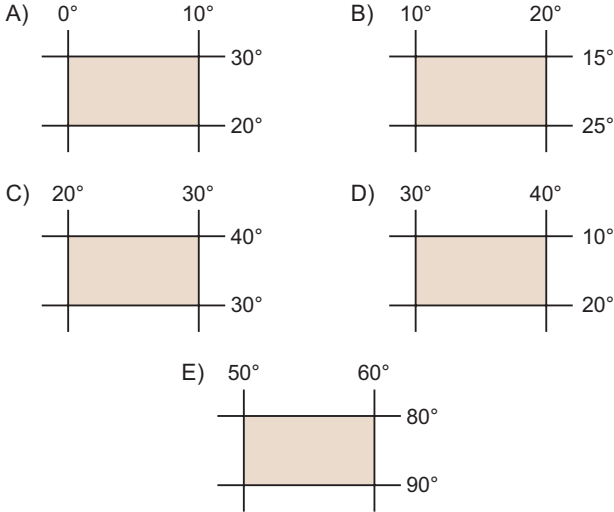
- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Yer eksenini yörünge düzlemine göre sağa doğru eğiktir. Bu yüzden yörünge düzlemi ile Ekvator arasında $23^{\circ}27'$ lik bir açı meydana gelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu açıdan etkilenmez?

- A) Güneş ışınlarının 90° ile geldiği yerlerin değişmesi
B) Yıl içinde gece ve gündüz süreleri
C) Kutup daireleri ve içinde bazı günlerde Güneş'in doğmaması
D) Dönence ve kutup dairelerinin sınırları
E) Mevsim süreleri

8. Aşağıda coğrafi koordinatları verilen bölgelerden hangisinin tamamı güneş ışınlarını yıl içinde iki defa 90° ile alır?

9. I. Aydınlanma dairesinin yıl içinde yer değişmesi
II. Gece ve gündüz süresinin uzayıp kısalması
III. Şubat ayının 28 gün sürmesi
IV. Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüş hızının değişmesi

Yukarıda verilenlerden hangilerinin ortaya çıkmasında yörünge'nin şekli etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Tropikal kuşakta bulunan ülkeler güneş ışınlarını yıl içinde iki kez dik açıyla alır ve gölge boyu iki kez sıfır olur.

Bu durum aşağıdaki ülkelerden hangisinde görülür?

- A) Yeni Zelanda B) Endonezya C) İzlanda
D) Arjantin E) Güney Kore

11. Ekvator ile ekliptik arasındaki açı bugünkünden az olsaydı aşağıdakilerden hangisi yaşanmazdı?

- A) Güneş ışınlarının 90° ile geldiği alan daralırdı.
B) Türkiye'de yazlar daha sıcak geçirdi.
C) Kutup kuşağı ve tropikal kuşak daralırdı.
D) Gece - gündüz süre farkı azalırdı.
E) Yıllık sıcaklık farkları azalırdı.

12. I. Türkiye'de yaşanan yaz mevsimi kış mevsiminden uzundur.
II. Dünya'nın Güneş'e yaklaştığı dönemde Türkiye'de yaz mevsimi yaşanır.
III. Dünya'nın yörüngedeki hızının arttığı dönemde Türkiye'de kış yaşanır.

Dünya'nın yörünge hareketi ile ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III